

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Driebergen; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-73814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementenprijs f 10,- per jaar. Abonnementenprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

HERSTELLEND WONDERMAGHT

„... En Hij raakte haar hand aan en de koorts verliet haar en zij stond op en diende hen...”
Mattheüs 8 : 15.

Het is opmerkelijk dat over de genezing van de schoonmoeder van Petrus weinig geprekeet en weinig geschreven wordt. Is het wonder van deze genezing misschien te eenvoudig? Een mens is vaak zo groot, dat hij over het kleine heen kijkt en er geen erg in heeft hoe groot of het schijnbaar kleine is. En toch heeft de Heilige Geest drie maal de pen van een Evangelist gedreven om dit wonder te beschrijven. Dit wonder is mede aanleiding tot een groot aantal wonderen in Kaper-naüm bij de deur van het huis van Petrus.

Er staat in ditzelfde gedeelte dat hij velen de boze geesten uitwerpt en allen geneest die kwalijk gesteld zijn bij het vallen van de avond. Het loopt uit op een prediking van Hem, Die Jesaja heeft geprofeteerd als de Knecht des Heeren, Die onze krankheden op Zich heeft genomen en onze smarten heeft gedragen. En reeds in dit wonder wijst de Heilige Geest op Hem, Die is afgedaald in het sterfelijk bestaan van een zondaarsvolk als Borg en Zaligmaker om de ellende van dat bestaan teniet te doen.

Daarom is dit wonder niet gering. Het verkondigt de wondermacht van de Zoon des Vaders, Die herstelt wat door de zonde is verbroken. Hij herstelt de kwaal en Hij herstelt de dienst in het huis van Petrus.

Zo wordt dit eenvoudige huis — discipelen zullen niet in paleizen gewoond hebben — vol van het onderwijs in Zijn wondermacht. En gelukkig die mens die in zijn leven door Gods genade de herstellende wondermacht van Gods Zoon heeft leren kennen.

Eerst wordt de kwaal hersteld. Christus gaat als gast het huis van Petrus binnen. Op deze Sabbath heeft Hij in de synagoge van Kaper-naüm een bezetene genezen. In dit huis gaat zijn werk voort. Hij ontvangt niet allereerst, maar geeft! In de openbaring van Zijn wondermacht.

De schoonmoeder van Petrus ligt in de greep van de koorts Lucas spreekt ervan dat zij met „een grote koorts” bevangen is. Zij is er dus ernstig aan toe. In de koorts woelt de macht van de dood om het leven.

Sommigen denken hier aan een satanische macht, die achter deze koorts aanwezig is. Het woord „bestrafen” zou eraan doen denken. Het is wel mogelijk, maar hier is in ieder geval de macht der zonde.

Gemakkelijk gaan we eraan voorbij, maar in de koorts spreekt het gevolg van de zonde. God heeft de mens niet geschapen om hijgend en afgetobt door de koorts op het ziekbed te liggen. Wij zijn als beeld dragers Gods uit Zijn Hand tevoorschijn gekomen. Door de zonde is de breuk met God, maar ook de ontluistering van het beeld.

Gods Zoon betoont Zich de machthebbende **Redder** en Zaligmaker. Hij weet van het scho-

ne verleden van Gods schepsel als de Gezondene des Vaders. Wat is het voor Hem geweest deze vernietiging en ontluistering te zien! Maar Hij treedt naar het Welbehagen des Vaders de zieke en de koorts tegen. Hij raakt de hand aan van Petrus' schoonmoeder en bestraft de koorts.

Voor Hem wijken de winden en de golven. Voor Hem gaat ook de koorts opzij en verliest de greep van de dood de macht. Zo weert Hij de macht van de zonde.

We denken er vaak niet aan, wat achter de ziekte ligt, die ons gevangen houdt. Hebben we Hem daarin wel eens nodig gekregen? Het grote levensherstel wordt alleen gekend, als we de grote schuld ten dode hebben leren kennen voor allen, die met die schuld voor God leren buigen, wordt Hij zo groot in wondermacht, Die ook Zijn herstellende kracht in dit leven openbaart.

Maar dan: De Zoon van God herstelt ook de dienst in Petrus' huis. Hier is een dubbelwonder. Zoals bij de storm op zee niet alleen de wind maar ook de golven stil werden, zo zijn ook hier de gevolgen van de koorts direct weggenomen. De macht des doods wijkt voor de macht des levens. Direct krijgt zij de krachten terug om te dienen. Zij gaat aanstonds hen dienen. Christus, Petrus en de andere discipelen worden door haar gediend.

Christus doet een volkomen werk. Zijn arbeid moet voortgaan. Hij gaat de wil Zijns Vaders volbrengen als gehoorzame Borg van een zondaarsvolk. En nu wil Hij haar gebruiken in haar eenvoudig dienen tot de voortgang van Zijn werk. En dat dienen is er alleen door Zijn kracht en genade, vrucht van Zijn eigen werk.

Die dienst is een zalige dienst, zelfs op de laagste plaats hier beneden in het leven. Bent u er al jaloers op geworden om Hem zo te mogen dienen? Vergeet het niet: hier zijn de wonderen samengebonden.

Het gaat om de openbaring van Hem in Zijn herstellende wondermacht. Daarbuiten dienen we de zonde en onszelf.

De heerlijkste openbaring van Zijn wondermacht ligt in de hart-verandering. Dan leren we deze Koning te dienen en Zijn werk gaat voort tot eer van Zijn naam.

Ds. D. Slagboom

Ontmoetingsdag te Urk

Elders in dit blad vindt u de aankondiging omtrent deze ontmoetingsdag, waarnaar u wellicht al hebt uitgezien. U hebt inmiddels voorbereidingen kunnen treffen. We mogen immers aannemen, dat velen van de gelegenheid gebruik willen maken om naar Urk te komen en dat men al maatregelen heeft genomen ter voorbereiding. Wanneer er on-

VAN DE ADMINISTRATIE

Vooreerst een antwoord aan een abonné te Harderwijk, die verzoekt mede te delen hoeveel nog door hem betaald moest worden voor de 7de jaargang: Zoals U weet bedraagt de abonnementsprijs f 10,- per jaar, zodat U nog verschuldigd bent f 4,-. Hoewel de vakantietijd meestal voor onze administratie een rustige tijd is, zijn wij toch verblijd, dat weer 5 nieuwe abonnees konden worden genoteerd. Hartelijk dank aan hen die daaraan medewerkten. Uit 's-Gravenhage ontvingen wij nog een gift van f 25,-, (deze abonnee heeft ons al meermalen een gift toegezonden) en ook werd nog f 25,- ontvangen, zijnde overbetalingen van het abonnementsgeld. Onze hartelijke dank voor deze giften; en bij den voortduur aanbevolen.

Gironummer 70.43.50, t.n.v. Adm. Bewaar het Pand, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn.

v. d. L.

derling overleg is kan men gezamenlijk reizen per auto of autobus. Per trein en bus kan natuurlijk ook. Dan moet men per trein naar Kampen gaan. Blijkens de advertentie in het vorige nummer vertrekt er om 9.15 uur v.m. een bus uit Kampen naar Urk, die om 10.09 uur te Urk moet aankomen.

Urk ligt bijzonder gunstig voor bezoekers uit het noorden of midden van het land, die per auto of autobus willen komen. Uit zuidelijke richting kan men thans via Muiderberg of Harderwijk door de Flevopolder rijden, richting Emmeloord. Men komt dan over een nieuwe brug in de Noordoost-polder. Dan is men al dicht bij Urk. De weg wijst vanzelf. De wegen zijn heel goed, zoals we zelf kort geleden nog hebben kunnen constateren.

De Boaz-kerk is gemakkelijk te vinden. Er is parkeer-gelegenheid voldoende. In de pauze is er op Urk wel gelegenheid om het een en ander te gebruiken.

We hopen onder de zegen des Heeren op een goede dag, waarop vrienden en vriendinnen van „Bewaar het Pand” elkaar weer mogen ontmoeten. We verwachten vele jongeren en ouderen. Ook zij, die niet in enger zin tot de kring van „Bewaar het Pand” behoren, maar belangstelling voor deze ontmoetingsdag hebben, zijn van harte welkom. De deuren van het kerkgebouw gaan open voor ieder, die wil luisteren naar het Woord des Heeren, dat ons aller richtsnoer moet zijn.

De Heere moge ons ten goede gedenken en ook deze dag geven tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen.

Tot ziens D.V. op Urk.

Ds. G. Blom

Besprekingen van de Heilige Oorlog

31

Toen Mensziel en Diabolus het verhaal van Onbuigzaam hadden aangehoord, besloten zij tegelijk dat ze doen zouden wat zij konden om Immanuël uit de stad te houden. En de oude Kwaderust, van wie u reeds gehoord hebt, zouden zij zenden om dit de Prins en de kapiteins te zeggen.

De oude edelman klom dus bovenop de Oorpoort en riep tot het leger om gehoor. Toen hem de audiëntie verleend werd, zei hij: „Ik

heb een commissie van mijn hoge heer, om uw Prins Immanuël en u te doen weten dat Mensziel en zijn koning besloten hebben samen te staan of te vallen en dat uw Prins zich tevergeefs inbeeldt, dat Hij Mensziel ooit krijgen zal, ten ware Hij het met geweld innam." En zo werden enigen uit het leger gezonden om dit besluit van Kwaderust met de stad, Immanuël te melden.

Toen zei de edele Vorst: „Ik moet de kracht van Mijn zwaard beproeven, want Ik wil Mijn belegering niet opbreken en van Mensziel aftrekken, wegens al haar rebellie en afwerping die zij tegen Mij gemaakt hebben. Maar Ik wil zeker Mijn Mensziel innemen.”

Dit gezegd hebbende beval Hij dat kapitein Boanerges, kapitein Overtuiging, kapitein Oordeel kapitein Uitvoering terstond met het geluid der bazuinen met vliegende vaandels en met gejuich van het heir, recht op de Oorpoort zouden aanmarcheren. Hij wilde ook dat kapitein Geloof, Goede Hoop en Liefde zich voor de Oorpoort begeven zouden. Hij gebod verder dat de overige kapiteins en hun soldaten zich rondom de stad zouden legeren, waar zij de meeste afbreuk aan hun vijanden doen konden. En zo Hij 't beval was alles gedaan. Daarop liet Hij het wachtwoord geven, dat luidde: Immanuël.

Men maakte nu een alarmgeschrei, de stormrammen werden aangebracht, weldra wierpen de slingers de stenen onophoudelijk in de stad en zo ving de strijd aan.

Diabolus voerde de stedelingen zelf ten strijde en dat wel aan alle poorten. Daarom was de tegenstand te krachtiger, te helser en te schadelijker voor Immanuël. Dus werd de edele Prins door Diabolus en Mensziel onthaald en opgehouden vele dagen aan elkander. Waardig om te zien was het, hoe de kapiteins van El-Schaddai zich in deze strijd gedroegen.

Kapitein Boanerges deed drie geduchte aanvallen op de Oorpoort, de één na de andere, zodat de poorten dreunden. Krachtig wist hij te spreken van het oordeel dat Mensziel zou treffen als het zich aan de Zoon van El-Schaddai niet kwam over te geven. Kapitein Overtuiging drong ook zo dicht aan met Boanerges als enigszins mogelijk was. Hij overtuigde de burgers van de gruwelstukken door hen bedreven wel zo krachtig, zodat van verontschuldigen geen sprake was. En beiden merkende dat de poort al een weinig begon te bewegen, bevalen dat de stormrammen ingeschakeld zouden worden, opdat de stad zou komen tot de overgave aan Immanuël.

Maar toen Overtuiging daartoe zeer dicht aan de poort naderde, werd hij met grote kracht teruggeslagen en ontving drie wonden in de mond om hem tot zwijgen te brengen. Van een onvoorwaardelijke overgave wilde men in de stad niets weten.

Onderwijl gingen de vrijwilligers voortdurend rond om de kapiteins aan te moedigen het staande te houden tegenover al de boosheid en bitterheid van de tegenstand die geboden werd.

Wegens de dapperheid der twee kapiteins, van wie we tevoren reeds gesproken hebben, zond de Prins heen om ze tot Zijn tent te doen brengen. Daar gekomen ontvingen zij verlof om een wijle uit te rusten en enige verkwikkingen te genieten. Het is een zware taak van dag tot dag te strijden tegen de vijandschap van het ongeloof.

Kapitein Goede Hoop en kapitein Liefde bleven ook niet in gebreke in dit ontzaggelijk gevecht, zij gedroegen zich zo dapper bij de Oorpoort, zodat zij die bijna openbraken. Moed in het vertrouwen op de Heere en liefde tot het behoud van de stad, deed hen zo dapper strijden. Dezen werden ook door de Prins bemoedigd gelijk ook de andere kapiteins, omdat zij zich zo kloekmoedig gedragen hadden.

Maar door wat verliezen en verwondingen was de stad niet te bewegen de wapenen in te leveren. Wel moest kapitein Roemende een toontje lager zingen toen de Oorpoort begon te beven, want hij had geprofeteerd dat zulks niet mogelijk was.

Kapitein Zeker was er niet meer zo zeker van dat de stad door wat kreupele en lamme burgers te beschermen was tegenover het leger van Immanuël.

Daar was ook kapitein Pocher, een snode boef. Hij was kapitein over de troep die vuurbranden, pijlen en dood met zich voerde en ontving door kapitein Goede Hope aan de Oorpoort een dodelijke wond in zijn borst.

Zo was er ook een mijnheer Gevoel, die wel geen kapitein was, maar een grote stokebrand om Mensziel tot rebellie aan te hitsen, deze ontving door één van Boanerges' soldaten, een wond in zijn oog. En was hij niet schielijk tot de vlucht besloten, hij zou door de kapitein zelf gedood zijn.

Nooit zag men Wil zo tam. Hij was niet in staat te doen gelijk hij gewoon was. Sommigen zeggen dat hij een wond in het been ontving, want hij was daarna hinkende gezien op de muur van de stad. Maar al heel spoedig werden de gewonden verbonden en de doden begraven en de verwoestingen zo veel mogelijk hersteld. Want al wat werken kon had daar mee te werken om Vorst Immanuël buiten de stad te houden.

Toen deze slag voorbij was beval de Vorst, ondanks al de tegenstand en bittere vijandschap van Mensziel, dat men nogmaals de witte vlag zou planten op de berg Genade in 't gezicht van de stad. Om te tonen dat Immanuël nog genade aan het ellendige Mensziel wilde bewijzen. Als nog is El-Schaddai bereid de afkerige stad Zijn nederbuigende goedheid te bewijzen zonder inzicht van enige waardigheid in haar, maar om Zijns naams wil. Verzoening door de voldoening van de enige en algenoegzame offerande van Jezus Christus wordt Mensziel aangeboden.

Hoe smartelijk was het oudtijds voor Hem toen Jeruzalem zich niet liet vergaderen, door de prediking van Zijn ontfermende liefde te versmiden. En als Hij de stad zag, weende Hij over haar, zeggende: „Och of gij ook bekendet, ook nog in deze uw dag, hetgeen tot uw vrede dient.” Het is niet gering te achten, over al die welmenende roepstemmen heen te werken.

Toen Diabolus de witte vlag weer zag waaien, daarbij wetende dat dit niet voor hem, maar voor Mensziel was, bedacht hij een andere list. Hij wilde nu eens zien of Immanuël Zijn belegering niet wilde opbreken en aftrekken op belofte van reformatie. Dus ging hij in de avond, toen de zon reeds een wijle onder was, af tot de poort en riep om Immanuël te spreken, Die dan ook weldra neer kwam aan de poort.

Voor het oog van de mens een grote verandering, satan verandert zich in een engel des lichts en zijn dienaren als waren zij dienaren van de gerechtigheid, om het werk der reformatie te dienen. Maar dat doorziet Vorst Immanuël.

Toen zeide Immanuël tot hem: „O gij leugenaar, vol van bedrog, hoe dikwijls zijt gij veranderd en weer veranderd, opdat gij Mijn Mensziel in bezitting zoudt mogen behouden, Mijn beminde stad waar Ik alleen en niemand anders, gelijk tevoren duidelijk gezegd is, recht op heb. Hoe menigmaal hebt gij nu al aanbiedingen gedaan, en deze laatste is net zo slecht, zoal niet slechter dan de voorgaanden. Wilt ge nu het u niet gelukke te bedriegen, toen ge u in 't zwart vertoonde, u veranderen in een engel des lichts? En zult ge u nu omdat gij bedriegen wilt, aanstellen als een leraar der gerechtigheid?”

Een reformatie vanuit de wet redt de stad niet en een reformatie uit de genade van Jezus Christus begeert de stad niet. Mensziel heeft de verheerlijking van het wonder der genade nodig, om het eigendom van Immanuël te worden.

Nijkerk.

R. Kok

Naar de katechisatie

122

HET GELOOF (10)

C) Het vertrouwen (slot)

We hebben in onze vorige les besproken, dat de Schrift aangeeft een VERTROUWEN van

het geloof als een „toevluchtnemend” en een „verzekerd” vertrouwen. Dit onderscheid raakt dus de beoefening van het geloof, de trap en maat in de werkzaamheden van de ware gelovige, in wie de Heilige Geest het zaligmakend geloof gewerkt heeft, door het Evangelie. Zondag 25 antw. 65.

Op die trap en maat van de werkzaamheden des geloofs wijst ook de uitdrukking in onze Heidelberger bij de behandeling van de b a a t van het geloof, de rechtvaardigmaking des zondaars voor God, Zondag 23: „in zoverre ik zulk een weldaad met een gelovig hart aanneem.”

Wanneer er dus ook is een „toevluchtnemend” geloof en vertrouwen, zo moeten we niet denken, dat er in zulk een toevluchtnemend geloof geen ZEKERHEID wordt gekend. Zeer zeker wél. Want wie door genade met zijn zonde-nood en ellende de toevlucht neemt tot de Heere, zoals we bij de Kananese vrouw zien, bewijst in die toevluchtneming een volkomen vast vertrouwen te stellen in de Heere, in Zijn Woord en Beloften. Om bij het voorbeeld maar weer te blijven van de Kananese vrouw, zo dacht en redeneerde zij niet: zou de Heere het wel zijn, zou Hij wel de Zoon van David zijn, de Messias, zou Hij wel kunnen helpen? O neen, dat stond voor haar v a s t ! Ware zij hiervan niet overtuigd, zij had nooit die stap gedaan, om tot Hem te gaan.

Van Hem gehoord hebbende (Markus 7 : 25), nergens hulp en beterschap voor haar dochter te kunnen vinden, onderneemt zij het stoute stuk als „heidin” Zijn hulp in te roepen, met het vaste vertrouwen, dat Hij haar alleen kon helpen en haar dochter-genezen. Ja, zelfs doet zij een beroep op Zijn Messiaschap „Zone Davids” en zelfs op Zijn „godheid”, HEERE zo roept zij, tot tweemaal toe. Zo is het ook met een „bekommerde vanwege zijn zonde”. In het feit, van zijn toevluchtnemen tot de Heere ligt opgesloten „zekerheid”, dat de Heere kan en wil verhoren als de almachtige en genadige God jegens een diepschuldig en arm zondaar. Zie bij de meelaatste man, die beleed: „Indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen.”

De apostel schrijft in Hebr. 11 : 6: „Want die tot God komt, moet geloven, dat Hij is en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken.”

De volle VERZEKERDHEID des geloofs is een nádere d a a d van het zaligmakend geloof, zoals we reeds besproken hebben.

Comrie spreekt van u i t g a a n d e daden des geloofs (het toevluchtnemen) en van w e d e r k e r e n d e daden. Deze houden in die volle verzekerdheid, namelijk te weten door het geloof, dat Christus niet alleen „geschonken” is, maar ook „deelachtig” is gemaakt; zich verzoend te weten met een Drieëinig God in Christus en zulks in de weg van gehele ontlediging en ontgronding van zichzelf en van alles wat geen grond is voor de eeuwigheid, wat buiten Christus is. Of, zoals de Heidelberger in Zondag 23 verklaart: „Dat ik in Christus voor God rechtvaardig ben.” We hopen daarvan nader te horen bij de behandeling van de „rechtvaardigmaking des zondaars voor God.”

Ligt dus in de toevluchtneming „zekerheid”, de bekommerde over de zekerheid van zijn „staat” durft voor zichzelf niet aan te nemen, dat Christus Zijn persoonlijke Borg is. Wel zal hij of zij er naar staan om tot die verzekerdheid te komen. Het is ook de eigenschap van het geloof, de aard van hetzelve, zoals een bloem zich richt naar de zon.

Maar waaróm durft de bekommerde niet aan te nemen, dat Christus Zijn dierbaar bloed voor hem of haar gestort heeft? Wel, omdat men zo bang is voor zelf-bedrog, voor een zomaar-aannemen gelijk de naam-christen doet. Men wordt daarbij ook zo erg bestreden. Dan zeggen de binnenpraters: je schuldbesef is niet diep genoeg, u bent geen uitverkorene, u zult nog als een huichelaar openbaar worden. Dit brengt donkerheid en moedeloosheid over de ziel, want men blijft dikwijls zo naar die binnenpraters luisteren, terwijl die grote Rustaanbrenger zo welmenend de vermoeiden en beladenen vanwege hunne zonden nodigt om tot Hem te komen: „Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven.”

Maar wát is nu nodig om als zulk een vermoeide en beladene vanwege de zonde-last en vanwege al de vergeefse pogingen om door wettische werken tot de ware rust en vrede te komen? Wel, geloofs licht over het enige en algenoegzame VOORWERP des geloofs, Christus, in Zijn dierbare beloften en in Zijn Persoon! Ontdekkend licht is nodig ter ontleding en ontgronding, maar ook over de kennis van Christus als de enige en volkomen Borg, over Zijn volbracht Middelaarswerk, over de vastheid van Zijn beloften, de beloften, die in Christus ja en amen zijn! U, die naar de verzekerdheid van het geloof staat, smee om dit licht en om die geloofs-

doorbraak. Zij 't maar veel uw bede:
„Zend Heer” Uw licht en waarheid neder
En breng mij, door die glans geleid,
Tot Uw gewijde tente weder;
Dan klimt mijn bange ziel gereeder
Ten berge van Uw heiligheid,
Daar mij Uw gunst verbeidt.
Opdat het mag worden:
„Dan ga ik op tot Gods altaren,
Tot God, mijn God, de Bron van vreugd;
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Ten roem van Uwe goedheid paren,
Die, na kortstondig ongeneugt,
Mij eindeloos verheugt.”
v. L. Urk

Ontmoetingsdag

Aanvang morgensamenkomst 10.30 uur.

Opening: Ds. G. Blom. Spreker: Ds. R. Kok,
„Wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht”. Sluiting Ds. P. Sneepe.

Pauze.

NOGEENS: GEROEPEN NAAR GODS VOORNEMEN

2

We geven weer het woord aan onze lezer:

„Het „evenwicht” van alle deze zaken, komt in de preken van Erskine op een zéér zeldzame wijze tot zijn récht!! Ten diepste is het réchte luisteren naar Erskine, het luisteren naar zijn wezenlijke inhoud: „een zich laten zaligen-door-Gòd”. En dat geldt natuurlijk van alle rechte luisteren naar elke zuivere Bediening van het heilig Evangelie. Maar dat **openleggen** van het dierbaar Evangelie in de preken van dienstknechten als de Erskines waren, is wel een „zeldzaam” voorbeeld van zuivere en zéér bewógen Evangelie-bediening! Het wil wat zeggen: dat een dienstknecht als Erskine het uitdrukt: „het is Gods gewóne weg.... om mét de arme ziel **samen-te-spannen**”!!! Hoe dringt Erskine het ál-maar-aan: „Om de wille Gods in dezen te dóen (wat moeten wij doen: opdat wij de werken Gòds mogen werken? Dit is het werk Gods: dat gij gelooft in Hem, die Hij gezonden heeft) en dat de ziel het nóóit op-moet-geven: „ook al bevindt hij géén **ge-
waarwording** van de invloed des Heiligen Geestes”. Want het is het bevél van Gòd in Zijn Wóórd.... en niet de invloed van Zijn Geest: die de régel van uw plicht is! En nogmaals: „beter dan duizenden van theologen van welke Kerk ook.... weet Erskine: dat niets zonder de invloed van de Heilige Geest kán! Sterker: er is zonder die gezégende invloed van Gods lieve Geest: „niet de minste néiging in een zondaars-hart aanwezig”. En toch handhaaft Erskine (en met Hem al onze vaders) déze oproep tot het ware geloof en de ware bekering! En spóórt hij aan: „in elke waarneming en gebruikmaken van de door God Zèlf gegeven en verórdineerde INSTELLINGEN”. Zo komt Erskine tot deze uitdrukking: „het was géén begenadigd **begin**sel dat Naáman bewóóg.... om zich in het water van de Jordaan te wassen; **evenwél**: omdat hij deed.... wat God hem bevólen had: behaagde het de Heere met Zijn Eigen INSTELLING méde te werken.... en dat is nu Gods gewóne weg!!!

Als we met zijn allen, (of we nu Chr. Ger. zijn of Ger. Gemeente of Hervormd of wát ook) het eens niet meer wisten, en eens zéér ootmoedig, en zéér bescheiden aan de voeten van onze Vaders neer mochten zitten, om te leen: „hoe er ziel-kundig vanuit Gòd, vanuit Zijn Wóórd, pastoraal **beaarbéid** moet worden??? En voor onze éigen arme ziel.... én voor die van onze mede-mensen???

Dan wordt de uitdrukking van Erskine.... waar de „drèntse” richting bezwaar tegen had.... het kráchtigste **ARGUMENT** om het tot God te wenden.... in de gewaarwording: „niet dat men het al van zich zèlf gelóven kan: door-de-Heilige Geest beïnvloed te

Ontmoetingsdag van vrienden van „Bewaar het Pand”, D.V. zaterdag 26 augustus 1972 in de Boaz-kerk te Urk.

Aanvang: middagsamenkomst 14.00 uur.

Opening: Ds. H. C. van der Ent. Spreker: Ds. M. C. Tanis. Onderwerp: „de zegen van de zondag. Sluiting: Ds. G. Bouw.

N.B. Men gelieve brood mee te nemen.

zijn.... maar júist in de (eigen) waarneming van álles te **missen**.... en gaat wat God bevéelt dan ook **waarachtig klemmen**.... en wat God **belooft** dan ook **waarachtig hóuvast** aan God geven! En de kráchtige **indruk** zowel van het één, als dat van het ander: „dringt en drijft tot de **pogingen**, waar Erskine (juist in die „bewuste” uitdrukking) de arme ziel toe aandringt!!!” Laat ons dan in gehoorzaamheid aan Zijn Goddelijk bevel.... en in afhangend van Zijn Goddelijke krácht gelóven zo goed als wij kunnen.... en wanneer wij zulks doen.... schoon de daád in het eerst maar „natuurlijk” is, komt nóchtans de belóofde Genade Zèlf in-het-óefenen-daarvan, en máákt die tot een „boven-natuurlijke” daád-des-geloofs!!

De „uit-één-rafelaar” van deze woorden, (ach, arme!!) nee, die belééft het niet als een uitnemend en zeer kráchtige „aansporing”.... maar een mens: „die hier wat van aanvoelt zou zich in tranen wég willen wenen.... en als een álles missend schepsel het zich tòch onderwinden om een greep op God te doen!! En in de beléving en betrachting van deze dingen zouden we Erskine het „bèst” begrepen hebben.... laat dan kráken wie kráken wil.... en laat „bezwaar” hebben wie zo-al-zijn-„bezwaren” heeft: (o, wat réchtzinnig) maar wat dódelijk árm!!!

Dit móest mij van het hart, En ik weet het: dat júist bij U, en de andere mede-werkers van: „Bewaar het Pand” diepe hoogachting is juist voor onze Vaders als Erskine, Boston, Durham enz. enz., maar het dacht mij dúre roeping te zijn: „om Erskine, óók in déze bewuste uitdrukking (voorzover dit korte bestek dit toelaat) aan álle zijden récht te doen”.

Verder: alle waardering voor uw blad! Ga in de kracht des Heeren door! Juist in déze tijd, van diep verval en afglijding van de grondslagen der Waarheid.... en dat zèlfs binnen de Ger. Gezindte, op ontstellende wijze.... is een **helder en kráchtig getuigenis hoge roeping**!!

Dat we allen toch bij de eenvoud der Waarheid mochten bewaard worden, ook ons arme nageslacht. Als u mijn schrijven werkelijk „recht-doen-aan-Erskine” bevindt te zijn, mag u het gerust als ingezonden stuk plaatsen. Het mócht voor deze of gene eens een met een „ziels-mis-verstand” en daardoor ontstaande verwarring.... tot enige „opheldering” verstreken. Met die oprèchte bedoeling is het geschreven.”

Het leek ons goed dit ingezonden stuk te plaatsen. Het spreekt voor zichzelf. Nadere toelichting is niet nodig. B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

We hebben tot nu toe steeds gesproken over „werken op de rustdag”. Dat klinkt natuur-

lijk een beetje eigenaardig. Want als er over een „rustdag” gesproken wordt, wie denkt er dan aan „werken”? Maar jullie zullen wel begrepen hebben, wat we met werken op de rustdag bedoelen. Het ziet natuurlijk op een werken in de dienst des Heeren. En dan is er genoeg te doen. De zondag is echt niet tot een ezelsdag gegeven, die luie mensen op één oor liggende, naar hún genoeg zouden kunnen doorbrengen.

Toch moet er op de rustdag ook „gerust” worden. Gerust van de dagelijkse arbeid, die tot het noodzakelijke dient beperkt te worden. Want er is en blijft altijd arbeid, die ook op de zondag doorgang moet hebben.

Toch is het opmerkelijk dat in de Heid. Cat., die we tot nu toe gevolgd hebben, er helemaal niet gesproken wordt over de gewone dagelijkse arbeid, of het rusten daarvan. Er wordt wel over een ander rusten gesproken. Hoor maar: „ten andere, dat ik alle de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, den Heere door Zijn Geest in mij werken late, en also den eeuwigen Sabbath in dit leven aanvange.”

Er is dus op de rustdag veel te doen, maar er moet ook veel gelaten worden.

We moeten op de rustdag rusten van onze boze werken. En dan niet alléén op de rustdag, maar al de dagen van ons leven. Boze werken mogen dus nóóit worden gedaan. Des zondags niet, maar des maandags ook niet.

En wat zijn nu boze werken?

Boze werken staan hier tegenover goede werken. Goede werken zijn dan goed, wanneer ze geschieden uit een waar geloof, naar de wet van God en tot Zijn eer. Boze werken hebben precies de tegenovergestelde kenmerken. Want die werken zijn boos, die niet uit het ware geloof voortkomen. „Zonder geloof is het onmogelijk om God te behagen”, (Hebr. 11:6). Werken die niet geschieden naar de wet van God, dat is naar de wil van God, die zijn ook boos. Want het is altijd het één of het ander. Als ik de wil des Heeren niet volbreng, dan doe ik de wil van de boze. Wie niet voor Mij is, die is tegen Mij heeft de Heere Jezus eens gezegd. Een weg daar tussen door bestaat niet. Zo is het ook met dat derde kenmerk. Alles wat gebeurt wil het het stempel van Gods goedkeuring ontvangen moet geschieden tot eer van God. Dat staat ook in de bijbel. „Hetzij dan dat gijlieden eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het al tot eer van God”, 1 Cor. 10:31.

Heel veel werken, waarom wij door mensen geprezen worden, komen, wanneer wij er mede voor het aangezicht des Heeren verschijnen, op de vuilnishoop terecht. Want „al wat uit het geloof niet is, dat is zonde”, Rom. 14:23.

Jullie gevoelen wel, dat, als het nu zo opstaat, je echt niet klaar bent met te zeggen: Je mag 's zondags dit niet doen, en je mag 's zondags dat niet doen, je mag 's zondags bijna niets doen. Want als je het zo wilt gaan stellen, dan kom je op de lijn van de farizeërs terecht, die het precies hadden uitgerekend, wat op de sabbath wel en wat niet geoorloofd was. Er zijn ook nu nog heel wat mensen, die op de zondag naar een bepaald lijstje leven — de andere dagen van hun leven tellen minder zwaar — en als ze dan dat lijstje maar zo getrouw mogelijk nakomen, dan geeft men zichzelf nog wel geen tien voor het heiligen van de sabbath, maar toch wel een „voldoende”. En als je dan, met al je zogenaamde goede werken, nog afgekeurd wordt en uit des Heeren mond moet vernemen, dat al je „gerechtigden” een wegwerpelijke kleed zijn, dat valt echt niet mee. Ik kan best begrijpen dat die oudste zoon, uit de gelijkenis, kwaad werd. Hij had nog nooit zijns vaders gebod overtreden, en toen zijn jongste broer thuis kwam, die in zijn ogen toch maar een slampamper was, werd hij onthaald alsof hij ik-weet-niet-wie-wat meebracht. Dat is toch... laten we eerlijk wezen.

„Dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werke ruste”. Dat gebiedt God in het vierde gebod. En dat gebod van God eist „gehoorzaamheid”. Als dat recht op jullie afkomt, dan zou het mij niet verwonderen als je zoudt zeggen: Wie kan dan zalig worden? Deze vraag stelden de discipelen ook eens

aan de Heere Jezus, na het gesprek met die rijke jongeling. En toen was Zijn antwoord: Zalig worden is bij de mensen onmogelijk. Ja. Maar gelukkig, wat bij mensen onmogelijk is, dat is mogelijk bij God. Hij is een almachtig Wezen. En Hij maakt het bij Zijn kinderen zo, dat ze in beginsel toch naar Zijn wil gaan leven. Hoewel de allerheiligste, zolang hij in dit leven is, maar een klein beginsel heeft van deze „nieuwe gehoorzaamheid”. En als dat beginsel leeft, want dat kan ook nog zo verschillend zijn, dan is het hun lust, om al de dagen van hun leven, van al hun boze werken te rusten. Zij zouden dan heilig willen leven. De zonden — boze werken, woorden en gedachten —, nooit meer willen doen. Doch al willen zij nu van al hun boze werken rusten, zo laten de boze werken hen niet met rust. Dat wordt dan voor zo iemand een kwellende aangelegenheid. Begrijpen jullie dat?

Wanneer iemand, waar je toch niet van houdt en die je liever nooit meer zag, je niet met rust laat en iedere keer weer voor je aandacht treedt, dat is, op z'n zachtst gezegd, erg vervelend. Je kunt dan de verzuchting wel eens slaken: Hoe kom ik daar ooit van af? Die zucht kennen nu ook degenen, die lust hebben leren krijgen om de Heere te vrezen, in geestelijk opzicht. Zij zeggen dan: Wanneer zal ooit die tijd nog eens aanbreken, dat ik van alle boze werken voor goed zal mogen rusten. Dat ik nooit meer zal behoeven te zondigen, dat ik altijd tot eer des Heeren zal mogen leven, dat ik altijd de eer des Heeren zal mogen bedoelen? Als jullie die verzuchting ook kennen, dan feliciteer ik je. Want dát komt niet uit de natuur des mensen voort. Want de mens van nature — zoals hij geboren is — bedoelt altijd zichzelf. Doch, die uit God geboren is, gaat God bedoelen. Al is het dan maar bij tijden en ogenblikken.

O zeker, dat zou altijd zo moeten zijn, al de dagen van hun leven. En dat het nu niet altijd zo is, komt voort uit de oude mens, dat is dat onwedergeboren deel in de wedergeboren mens. Dat is, zoals de bijbel het noemt, het „vlees”. En het vlees onderwerpt zich der wet Gods niet. Het kan ook niet. Want het vlees is tot niets nut. Het vlees beërft ook het koninkrijk Gods niet. Dat gaat straks het graf in. Dan mogen degenen die God lief hebben leren krijgen, van al hun boze werken rusten. Wat zal dat een rust zijn. Je wordt dan nooit meer nagezet door boze werken, woorden of gedachten. Gewis, er blijft een rust over voor het volk van God. Hebr. 4 : 9.

Er staat nog meer. We moeten de Heere door Zijn Geest in ons laten werken. Dit moet niet zo worden verstaan, alsof de mens het in zijn macht zou hebben, om de geest al of niet in zicht te laten werken. De Heilige Geest zou dan afhankelijk, ondergeschikt zijn aan de welwillendheid van de mens. Wie het zo stelt, komt op de remonstrantse lijn terecht. En daar moeten we ook niet wezen. Want dan wordt het schepsel verheerlijkt en niet de Schepper.

Het gaat hier over de ware gelovigen. De Heid. Cat. is een „geloofsbelijdenis”. Het gaat over mensen, die de Heilige Geest hebben ontvangen. En die Geest mag niet worden tegengestaan. Dat is de bedoeling van deze zin. Hij moet in het leven van Gods kinderen de ruimte hebben. Wanneer Hij dat krijgt, onder beding van Gods genade — want alle mensenwerk valt hier buiten — dan werkt die Geest ontdekkend. Hij laat zien, dat de zondaar van al datgene wat God gebiedt te doen op Zijn dag, ja al de dagen van zijn leven, niets terecht brengt. En dat maakt nu de Heere Jezus zo noodzakelijk, Die al de dagen Zijns levens van boze werken heeft gerust. Hij heeft nooit iets onbehoorlijks gedaan, gesproken of gedacht zelfs. En nochtans is Hij gekwalificeerd als Iemand, die de sabbath niet heeft gehouden. Ook dáárom is Hij veroordeeld geworden, opdat zondaren in het gericht Gods ook van die zonden zouden kunnen worden vrijgesproken. Wanneer nu de zondaar door het geloof, hetwelk de Heilige Geest in het hart werkt, op de Volbrenger van het sabbathsgebod mag zien, Die tevens al de schuld van Zijn volk heeft be-

taald, dan geeft dat „rust” in de ziel. Dit te beleven, is de eeuwige sabbath in dit leven aanvangen. Het is dan hier een aanvangen, beginnen, om het straks, eeuwig, volmaakt Boven voort te mogen zetten. Dan mag men eeuwig rusten van alle kwaad, om dan eeuwig te rusten in God. Dat is eeuwig een zalige, zoete vrede te genieten, die dan nooit meer verstoord kan worden.

Jongens en meisjes, ik moet weer gaan eindigen. Ik heb natuurlijk lang niet alles gezegd, wat hier gezegd zou kunnen worden. De ene gedachte, die wordt neergetikt, doet steeds weer andere gedachten opkomen. Misschien zijn er bij jullie verschillende vragen onbeantwoord gebleven. Mogelijk ook zijn er onder het lezen van deze artikelen, nieuwe vragen gerezen. Ik hoop echter dat hetgeen geschreven is, tot lering en bekering zal mogen strekken. De Heere kan het daartoe gebruiken. En dat is en blijft de wens van jullie aller vriend
Ds. H. C. v. d. Ent

Ga je studeren?

We willen je attent maken op het bestaan van de Civitas Studiosorum in Fundamento Reformato (C.S.F.R.), wat niets anders betekent dan studentenvereniging op gereformeerde grondslag. De C.S.F.R. heeft als grondslag de Heilige Schrift en aanvaardt als daarop gegrond de Drie Formulieren van Enigheid. Door een lidmaatschap krijg je door contact met studenten van andere studierichtingen te zien dat er ook nog problemen buiten jouw vakgebied liggen.

Onze vereniging heeft ongeveer 330 leden, die afkomstig zijn uit de rechtervleugel van de Gereformeerde Gezindte. Behoor je hierbij of — laten we zeggen — wil je hierbij gaan behoren, neem dan contact met ons op.

Als C.S.F.R.-lid bezoek je een bijbelkring waar een gedeelte uit Gods Woord wordt besproken. Verder kun je kiezen uit kringen als bv. Institutiekring, Nadere Reformatiekring, Medische Ethiekring, een kring die de verhouding natuurwetenschap en geloof bestudeert, enz. enz. Ook worden er lezingen van allerlei aard gehouden door gastsprekers en ook wel door leden van onze vereniging zelf.

Als Civitas hopen we de gereformeerde beginselen te bestuderen en te bewaren.

Wil je meer weten over de C.S.F.R. vraag dan het eerstejaarsnummer van ons blad „Civitate” aan en neem contact op met een van de volgende personen: Voor Utrecht: L. den Breejen, Schoolstraat 3, Utrecht.

Voor Rotterdam: W. van der Linden, Willem Kloosstraat 28, Papendrecht.

Voor Amsterdam: H. Folmer, Bosboom Toussaintstraat 53-I, Amsterdam.

Voor Leiden: H. Breman, Javastraat 32, Alfen aan de Rijn.

Voor Wageningen: A. R. van Klinken, Vleermuisstraat 3, Wageningen.

Voor Delft: R. Verhage, Prins Mauritsstraat 46, Delft.

Voor overige plaatsen: S. Janse, Roggestraat 19, Utrecht. (Landelijk Propagandacommissaris).

Boekbespreking

Stemmen uit Genève - Uitgeefster De Gereformeerde Bibliotheek te Goudriaan.

Deze Stemmen bevatten preken, artikelen, brieven enz. van Johannes Calvijn. De 19e bundel ligt voor ons. Regelmatig zien de bundels, de een na de ander het licht. Deze bundel bevat preken over het boek Job en wel het vervolg van een preek over 16 : 10—17 en verder preken over wat daarna volgt, tot 19 : 1—12. Voorts nog het begin van een preek over 19 : 13—16. Dit laatste had beter bewaard kunnen blijven tot de verschijning van een volgende bundel over Job. Het is namelijk de bedoeling daarmee voorlopig nog niet te komen. Eerst zullen er preken over I Samuël verschijnen. Calvijn is een Schriftuitlegger bij uitnemendheid. Hij sprak eenvoudig en praktisch. Daarom behoudt zijn werk z'n waarde. Een aanbeveling is overbodig. We volstaan met deze aankondiging.

De bundels kosten nu f 3,50.

B.

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes
(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden!

Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

De kerkeraad der Chr. Geref. Kerk te Alphen aan den Rijn geeft met droefheid kennis van het plotseling overlijden van zijn oud-amtsbroeder,

WILLEM LALLEMAN

in de ouderdom van bijna 75 jaar.

Gedurende 17 jaar heeft hij met toewijding en liefde de gemeente in het ambt van diaken mogen dienen.

Waakt dan, want gij weet niet in welke ure Uw Heere komen zal.
Matt. 24 : 42

Namens de kerkeraad,
Ds. P. Sneep, praeses.
A. Beukers, scriba.

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385-13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 77)

Voor bijbels, boeken en muziek
Is LINDENBERG uniek!

Grote voorraad-snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL
Slaak 8 (postbus 4209) - Rotterdam-16
Telefoon 010-128954

Een goede nachtrust ZONDER slaap-tablet? Dat kan!

Bestel dan onze veilige

★ **ZENUWKRUIDEN**

Brengt de gespannen zenuwen
weer geheel tot rust.

Kuur voor een maand f 7,50
(verzendkosten inbegrepen)

DROGISTERIJ

SIKKING

Barvoetestraat 5 - Haarlem
Tel. 023 - 31 28 82 (b.g.g. 32 46 06)
Giro 190 609

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING

Jaarlijkse toogdag te Utrecht

Tivoli, Lepelenburg

D.V. zaterdag 19 augustus 1972

Aanvang 10.30 uur.

Programma:

1. Openingswoord door de voorzitter, Ds. J. van Haaren te Amersfoort.
2. Toespraak door de president van de Trinitarian Bible Society, Reverend T. Shaw.
3. Toespraak door Ds. J. van der Haar te Houten.
4. Toespraak door Ds. D. Slagboom te Barenrecht.
5. Pauze van 12.45 tot 14.00 uur.
6. Toespraak door Ds. F. Mallan te Vlaardingen.
7. Toespraak door Ds. P. Blok te Dirksland.
8. Sluiting door de tweede voorzitter Ds. E. du Marchie van Voorthuysen te Urk. Einde 15.30 uur.

Op deze toogdag zullen mededelingen gedaan worden over de uitgave van de Statenvertaling. Tevens zullen de eerste exemplaren verkrijgbaar zijn van de nieuwe brochure van Ds. J. van der Haar over de nieuwe psalmberijming.

Aanvragen gratis proefnummer van het blad „Standvastig”, Mauritsweg 60, Dordrecht.